

imajo rdeče talarje, roketo, rdečo cappelino in rdeče birete. Škofje imajo višnjeve talarje, roketo, nad to zavito višnjevo cappelino in na glavi violeten biret. — Zanimivo je bilo gledati vzhodne škofo v njihovih častljivih opravih in visokimi črnimi kapami na glavi.

Iz klementinske dvorane so kardinali in škofje šli v bližnjo konzistorijalno dvorano, kjer so čakali sv. očeta. Spremljevalci so pa morali ostati zunaj. Marsikom je menda hudo djalo, ta ali oni bi rad smuknil noter, toda Švicarji imajo bistre oči in močne roke, katerim se mora vsak pokoriti. Sicer pa tudi ne bi imeli prostora za nas, če bi nas vse pustili noter, saj so še celo apostolski protonotarji danes morali ostati doma, ker je nenavadno veliko škofov prišlo. S kardinali vred jih je bilo kakih 250.

Kmalu ob 10. uri so vstopili v dvorano sv. očeta, ogrnjeni z rdečim pluvijalom in z zlato škofsko mitro na glavi. — Ko so se vsedli na svoj prestol, so s krepkim glasom zapeli »Veni Sancte Spiritus...«, ko so odmolili molitev v čast sv. Duhu, začeli so z zvonkim glasom svoj govor.

Jasno in jedrnatost so govorili o čednostnem življenju blaž. Antonija Marije Zaccaria iz družbe barnabitov in Petra Fourierja iz reda avgustincev. Pripovedovali so, kako natančno in strogo se je vse preiskovalo in zrelo presodilo. Ker je pa stvar velikega pomena, želijo zvedeti še mnenje kardinalov in škofov. Nagovor papežev poslušajo škofje stojé, kardinali pa sedé.

Sedaj se začne glasovanje. Kardinali zaporedoma glasujejo ustmeno; nekateri kratko izrazijo svoje mnenje, drugi pa obširneje utemeljujejo. Svojo izjavo pa mora vsak tudi pismeno izročiti kongregaciji za sv. obrede.

Na isti način bi glasovali tudi patrijarhi, nadškofje in škofje, toda ker bi se vsled velikega števila udeležencev konzistorij preveč zavlekel, oddali so svoje izjave pismeno, glasovali pa kratko po tem-le vzoru: »Placet (vel non placet) ob rationes, a me in voto scripto et subscripto allatas«; strinjam se (ali ne strinjam se) iz razlogov, katere sem navedel v pisani in podpisani izjavi. Pismene izjave se izročé tajniku zbora za sv. obrede. To izjavo morajo priposlati tudi tisti škofje, ki niso bili v konzistoriju, a sedaj bivajo v Rimu. Kardinali, ko glasujejo, nagovoré sv. očeta stojé in odkrite glave, svoj govor pa nadaljujejo sedé in pokriti. Vsi drugi glasujejo stojé in odkrite glave.

Izjava se glasi po priliki tako: Na podlagi tega, kar sem slišal in bral o življenju, čednostih in čudežev teh spoznavalcev, izprošivši si od Boga razsvetljenje, izražam brez pomisleka svojo pobožno željo in mnenje, da sv. oče po pravici lahko prišteje ta dva blažena med število svetnikov v poveljevanje božje, v večje češčenje svetnikov, v obujenje gorečnosti pastirjev in ovčic in v zveličanje neumrlih duš.

Vsi navzoči kardinali, nadškofje in škofje so jednoglasno oddali glasove, naj sv. oče čim prej bl. Ant. Mar. Zaccaria in bl. Petra Fourier prištejejo med število svetnikov.

Ko je bilo glasovanje končano, so sv. oče nadaljevali govor, izražujoč svoje veselje nad soglasjem celga zbora.

Obljubijo, da zadovolje splošni želji ter z besedami »adscribimus...« prištejejo oba med število svetnikov katoliške cerkve.

Slovesna kanonizacija bo pa v Petrovi cerkvi na praznik vnebohoda Gospodovega, dne 27. majnika. »Protonotarius fiscalis« pozove na to pričujoče notarje, naj sestavijo javno listino o konzistoriju. Njih dekan odgovori v imenu vseh: »Conficiemus« — sestavimo. Protonotarius fiscalis se na to obrne k spremljevalcem papeževemu in reče: »Vobis testibus« — vi ste pričé.

H koncu so sv. oče podelili navzočim svoj blagoslov in potem v spremstvu dveh kardinalov in nekaterih prelatov zapustili dvorano. S tem je bil konzistorij končan o 1/4 1. uri. — O življenju in delovanju novih dveh svetnikov o drugi priliki kaj več.

Gospodarske stvari.

Kmetijski stroji.

V sedanjem času se že skoraj vsako delo opravlja s strojem. Na roko delati, kakor pravi kmet, že malo kdo hoče. Tako so tudi za kmetijstvo vpeljali različne stroje. Vpraša pa se, ali bi si te tudi naročevali? Na takšno vprašanje lahko odgovarjamo z da in ne. Poglavitna dva pogoja sta pač, da imamo denar, in da je polje za obdelovanje s strojem primerno in ugodno. V sledečem hočemo govoriti o strojih, ki so pri nas že bolj ali manj v navadi.

Ljubi kruhek je naš prvi in glavni živež. Ako tega ni, nas začne takoj tretji huda lakota. Zito je podlaga našega živeža. Ako bi se ne obdelovalo polje, bi nam v kratkem začela huda presti. Torej hočemo v tej razpravi na prvo mesto postaviti stroje, s katerimi obdelujemo polja.

Naš kmetič rabi pri oranju še navadni plug z enim rezalom. Tu in tam, sicer pa redko in tudi le pri graščinah, vidiš tudi pluge z dvema ali tremi rezali. V Ameriki, kjer imajo prav velika posestva, rabijo tako imenovane »Sulko-pluge« za tri konje, ki pa tudi na enkrat režejo tri brazde. Našim razmeram pa ti ne ugajajo, ker so prvič predragi, drugič pa tudi lega naših njiv tem ne prija.

Pšenico, rž, ječmen in oves seje Amerikanec s strojem. Ta stroj, ki ga vleče po njivi konj, razdeli zrnje po njivi jako primerno v vrste. Njiva je s strojem v trenutku posejana. Prav lepo je videti po njivi, ko mlade rastline po vrsti zlezejo iz zemlje. Kolikor mi je znano, rabijo te stroje na poljedelski in vinorejski šoli v Mariboru, ker tam sem videl celo njivo po vrsti vsejane pšenice. Za naji pa ta stroj, moj dragi kmetič, ni, ker imava premalo posestva, ter bi nama stroj le samo rjeval, dobička pa ne bi prinašal nobenega. Naj ga le imajo bogatini, midva pa še bova z roko sejala.

Kako se naše žanjice potijo pri žetvi! Amerikankam pa te vročine ni treba nikakor prenašati. Kakor za setev, imajo tam tudi za žetev posebne stroje. V takšen stroj se vpreže navadno po eden konj. Na stroju sedi navadni mož, ki prav mirno za vajeti drži, stroj pa reže zito, ga veže, ter skupaj po štiri snope na stran polaga. Ako bi bili pri nas vpeljani ti stroji, bi ne imeli kaj delati. Poželi bi v enem dnevu vse zito od treh ali štiri vasij skupaj.

Ko se pri nas zito posuši, pridejo mlatiči, ter pokajo po štiri, pet ali celo šest tednov. Pohorci opravljajo to delo navadno po zimi, ker se mi ne zdi prav prijetno, mi poljanci pa po letu. Mnogi pa že imamo tudi mlatilnice. Teh navajamo dve vrsti. Ene so na sopar, druge pa gonijo človeške moči. One na sopar so že vpeljane na Murskem polju. V Savinjski dolini najdeš še le samo te za človeške moči. Mlatilnice so hvalevredna iznajdba, ki našim razmeram tudi ugaja. Seveda si te posamezni kmet ne more omisliti, ampak cela vas ali občina skupaj. Delo gre hitro spod rok; to pa je tem boljše, ker so v sedanjem času delavci dragi, hočejo imeti dobro hrano in plačo, večasi pa jih še dobiti ne moreš. Zraven, pa še, ako ti klubuje vreme, in nimaš doma posebne strehe, ti gnije zito na njivi teden za tednom. S strojem pa je žetev v štirih, petih ali šestih

dneh vsa pri kraju. Ta stroj je še tem večja dobrota, ker nam ob enem žito tudi osnaži plev in zeli. Treba ti je le samo podstavljati vreče in nositi čisto zrnje v žitnico. Te mlatilnice imajo le samo to napako, da nam zmeljejo slamo, da ni za šope. Kdor ima slamnate strehe ter mlati z mlatilnico, temu kažejo strehe vedno gola rebra. Tem boljša pa je takšna slama za steljo in krmljenje.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 29. maja v Poličanah (za svinje) in na Ptujski gori. Dne 31. maja v Rečici, pri Sv. Lovrencu v Puščavi, v Poličanah in Cirkovcih. Dne 3. junija v Artičah in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ptuja. (Kmetijsko bralno društvo) v Krčevini pri Ptuj je priredilo v nedeljo, dne 16. maja v prostorih g. Blaža Vindiš-a na Štukih svojo društveno veselico. Čeravno je isti dan nemilo deževalo, vendar se je zbralo še precejšnje število društvnikov in tudi gostov; s posebnim veseljem omenjam častite goste iz Vurberga. Krčevina kazala je svoje narodno lice. Opazili smo več narodnih zastav na sosednih hišah. Društveni predsednik, g. Zupančič, je pozdravil vse navzoče, posebno pa kmetijskega potovalnega učitelja g. Ivana Belé-ta, kateri se ni ustrašil vzli slabemu vremenu priti. Na to prevzame g. Ivan Belé besedo, ter v jedrnatem govoru podučuje poslušalce, kako se ima vzgajati sadno drevje. Opozarjal je na razne napake ter svetloval pripomočke, kako je odstraniti razne bolezni in druge škodljive prikazni. Z veliko pozornostjo so sledili navzoči podučljivemu govoru. Predsednik se gospodu poročevalcu pristrčno zahvali s srčno željo, da kmalu zopet pride s podučljivim govorom. Društveni tajnik, gospod Šentjure, je ognjevit dekamoval balado »Anka«. Temu je sledila prosta zabava s petjem, pri koji se je sprožilo več navdušenih in umestnih napitnic. Končno pa še bodi našemu vrlému krčmarju, g. Vindiš-u, iskrena hvala izrečena, ker nam je po stari navadi prav dobro postregel s pijačo in jedili.

Z Zdol pri Kozjem. (O naših razmerah.) gospod urednik, bi Vam po dolgem molčanju lahko mnogo poročal, pa za danes naj zadostuje le nekoliko vrstic. V nedeljo, dne 9. maja popoldne je sklical posestnik A. Z. občinski »komisjon«, ki se je tudi vršil med njegovim in mejaševim vinogradom. Izbrala se je bila cela procesija mož, kakor da bi šli nad Turka. Eden mož je vzel v roke »mapo«, drugi špago itd. ter urno se začne prepir in letanje po vinogradu gor in dol, da je bilo joj! Tako se je ta sveti Gospodov dan onečastil z nepotrebnimi prepiri. Može, to ni lepo, ampak naravnost pregrešno! — Kar se dozdašnje letine tiče, nam kaže tako-le: Ozimna setev nam prav lepo kaže. Sadno drevje nam prav malo obeta. Koruza in krompir smo prav lahko posejali. Sneg je bil dne 12. maja le nekoliko pobelil, a hvala Bogu, škode ni nobene napravil. Vinska trta, kolikor je še je, še koj lepo kaže, samo ljubi Bog nas obvaruj raznih uim! — Še nekaj mi leži na srcu, namreč oni dopis z Zdol pri Kozjem v 4. šte. »Slov. Gosp.« Prav lepo prosim onega g. dopisnika, naj mi pismeno naznani, zakaj je bil oni zagovor prejšnjega g. župana? Do pičice je bil resnično pisan dopis v 49. šte. »Slov. Gosp.« I. L. le v 1. št. t. l. je neresnična vrstica o nemškem pečatu, ki je zdaj res slovenski, zato bodi izrečena pa hvala!

Iz Središča. (Vabilo k podučnemu zborovanju.) Tukajšnje bralno društvo »Edinost« priredi

dne 27. maja, na Križevu po popoldanski službi božji v šolskem poslopju podučni shod s predavanjem o strupeni rosi ali peronospori ter o načinu, kako se ta bolezen zabranjuje. To vprašanje, o katerem bode razpravljal učitelj in vinogradni gosestnik g. Ant. Kosi, je prav sedaj na mestu in želeti bi bilo, da se zborovanja udeležijo vsi vinogradni posestniki iz okolice pa tudi viničarji, posebno še zaradi tega, ker bode, kakor slišimo, gospod poročevalec marsikaj tudi praktično razkazoval, na pr. kako se pravilno nareja bakreno-apnena mešanica, kako se vé, kedaj je primešanega dovolj apna itd., kar je gotovo velike vrednosti za vsacega vinorejca. Po predavanju bode prosto razgovarjanje o tem predmetu, pri kateri priliki bode lahko vsakdo stavil vprašanja, oziroma tudi svoje izkušnje izrekel. Posestniki in posestnice! Pridite v prav obilnem številu, da bode zborovanje prav zanimivo in živahno! K shodu, ki se prične s primerno pesmijo domačega pevskega zbora (»En hribček bom kupil, bom trte sadil«) ima vsakdo prost vstop in je dobro došel!

Iz Makol. (Naša slavna posojilnica), koje načelnik je veleč. gosp. Mihael Lendovšek, naš deželni poslanec, je daleč okrog na najboljšem glasu. Deluje z malim dobičkom v blagor ljudstva v pravem pomenu besede. Razen tega pa daruje mnogo v razne dobrodelne namene. Domači šoli pomaga vsako leto z lepimi svotami. Tako je tudi letos določila 30 gld. za knjige ubogim šolarjem. To je vsekakor hvalevredno ravnanje in reči moramo le: Bog daj naši domovini mnogo takih posojilnic, kakor je makolska!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. K presvetlemu cesarju pojde posebna deputacija dunajskega mestnega sveta s prošnjo, naj vladar odpravi jezikovne navedbe za Češko in Moravsko, katere so nemško ljudstvo toliko razburile. Kakor znano, govorijo naš presvetli cesar vse avstrijske jezike. Ali torej ni prav, da se Nemec, ako hoče med Slovani biti cesarski uradnik, naj nauči dotičnega jezika?

Češko. Mladočeški poslanci so dosegli, da se ne uvedejo izvrševalni predpisi o jezikovni naredbi. — V Libercu so pri občinskih volitvah bili izvoljeni sami prusaki.

Štajarsko. Lipniški okrajni zastop se je izrekel zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko, grajal nemške konservativne poslance ter zahteval, naj se prelat Karlon, ki je poslanec lipniškega okraja, odpove poslanstvu. Le počasi! Liberalci in nacionalci ga niso izvolili.

Koroško. Oni dan je obiskal slov. velikovško šolo deželni predsednik, Schmidt-Zabierow. — V slov. Vetrinju so blagoslovili novo šolo, seveda nemško. Krivica! — Koroška hranilnica ni hotela posoditi slov. kmetu denarja, ker je pri banki »Slavija« zavarovan. Grda nemška prenapetost!

Kranjsko. Občinski svet ljubljanski je soglasno sklenil resolucijo, s katero pozdravlja jezikovno naredbo za Češko in Moravsko, ter izreka nado, da bo vlada čim prej zagotovila slovensko uradovanje po onih pokrajinah, koder prebivajo Slovenci. Slovenski občinski zastopi, čemu še spite? Takoj posnemajte belo Ljubljano!

Primorsko. V Gorici se Slovenci jako strogo drže gesla »Svoji k svojim!« Izvrstno! Le s tem geslom bodemo prišli do živega svojim političnim nasprotnikom. — Rovinjsko sodišče je obsodilo 10 Hrvatov zaradi iz-